

CÁRCEL ORTÍ, Mª Milagros; MESEGUER-CARBÓ, Josep; MICÓ NAVARRO, Joan Antoni (eds.). *Apuntes históricos sobre la villa de Chert*. José Arasa Barberá. Pròleg Vicent PONS ALÓS. Estudi introductorí Josep MESEGUER-CARBÓ. Benicarló: Ajuntament de Xert –Onada Edicions, 2016. 518 pàgs. i ils. [17 x 24].

Recopilació dels textos de mossèn José Arasa Barberà (1874-1936), que va escriure sobre diverses viles del Maestrat i altres poblacions de la diòcesi. Els apunts sobre la vila de Xert són uns manuscrits de 1904, en els quals s'exposen aspectes sobre la història local de Xert, tot i que Arasa tenia una visió global de la diòcesi de Tortosa.

A la presentació trobem una biografia de José Arasa, en la que s'explica els documents que va copiar i escriure relatius a les poblacions del voltant amb la intenció de redactar la història de cada poble: Bel, El Boixar, El Ballestar, El monestir de Benifassà, Herbers, Castell de Cabres, Herbeset, Vallibona, Salvassòria i la Llàcua, Catí, Ulldacona, Xert, Sant Mateu del Maestrat, etc.

Mossèn José Arasa fou un intel·lectual eclesiàstic conservador format al seminari de Tortosa que destacà per l'interès en la història. Els seus referents eren Ramon O'Callaghan i Forcadell, i Manuel Betí Bonfill. Tenia una formació bilingüe en llatí i castellà i entre altres coses es va dedicar a estudiar la història de l'església i de les petites parròquies de la diòcesi. Va copiar llibres escrits per Ramon O'Callaghan i després revisà l'arxiu parroquial del seu poble i dels pobles on el destinaven. Va copiar molts documents, que amb la seva personal metodologia va organitzar per dades, per anar bastint d'històries totes les parròquies de la diòcesi. Aportava un esquema semblant a l'estudi de diverses viles com es pot observar comparant els *Apuntes históricos sobre la villa de Xert* amb l'esquema inicial del *Rectorologio y notas históricas sobre Vallibona y otras poblaciones*. L'esquema definitiu el va presentar l'any 1907, moment en el que es va focalitzar en dades pròpies de la parròquia adoptant un plantejament positivista.

L'obra s'estructura en tretze capítols, dels quals cal destacar el dedicat als arxius de la vila de Xert i als manuscrits, juntament amb l'apartat de fonts i bibliografia. La segona part del llibre, a partir de la pàgina 133, inclou la transcripció del manuscrit, text que finalitza a la pàgina 484. Faciliten la seva consulta un índex onomàstic antroponímic i toponímic.

IHE
(Secretaria de la revista)

Traducción de la reseña anterior:

Recopilación de los textos del párroco José Arasa Barberà (1874-1936), quien escribió sobre diversas villas del Maestrazgo y otras poblaciones de la diócesis. Los apuntes sobre la villa de Chert son unos manuscritos de 1904, en los cuales se exponen aspectos sobre la historia local de Chert, a pesar de que Arasa tenía una visión global de la diócesis de Tortosa.

En la presentación encontramos una biografía de José Arasa, en la que se explican los documentos que copió y escribió relativos a las poblaciones de los alrededores con la intención de escribir la historia de cada pueblo: Bel, El Boixar, El Ballestar, El monestir de Benifassà, Herbers, Castell de Cabres, Herbeset, Vallibona, Salvassòria i la Llàcua, Catí, Ulledecona, Xert, Sant Mateu del Maestrat, etc.

El párroco José Arasa fue un intelectual eclesiástico conservador formado en el seminario de Tortosa que destacó por su interés en la historia. Sus referentes eran Ramon O'Callaghan i Forcadell y Manuel Betí Bonfill. Tenía una formación bilingüe en latín y castellano, y entre otras cosas se dedicó a estudiar la historia de la iglesia y de las pequeñas parroquias de la diócesis. Copió libros escritos por Ramon O'Callaghan y después revisó el archivo parroquial de su pueblo y de los pueblos donde lo destinaban. Copió muchos documentos, que con su personal metodología organizó por fechas, para ir llenando de historias todas las parroquias de la diócesis. Aportaba un esquema parecido al estudio de diversas villas como se puede observar comparando los *Apuntes históricos sobre la villa de Xert* con el esquema inicial del *Rectorologio y notas históricas sobre Vallibona y otras poblaciones*. El esquema definitivo lo presentó el año 1907, momento en el que se focalizó en fechas propias de la parroquia adoptando un planteamiento positivista.

La obra se estructura en trece capítulos, de los cuales debemos destacar el dedicado a los archivos de la villa de Chert y a los manuscritos, junto con el apartado de fuentes y bibliografía. La segunda parte del libro, a partir de la página 133, incluye la transcripción del manuscrito, texto que finaliza en la página 484. Facilitan su consulta un índice onomástico antroponímico y toponímico.

IHE
(Secretaria de la revista)